

GOVERNEMENT OF KARNATAKA
KARNATAKA SCHOOL EXAMINATION AND ASSEMENT BOARD
 6th CROSS, MALLESHWARAM, BENGALURU-560 003
2026-27 II PUC MODEL QUESTION PAPER- 05.

Subject: 09 - SANSKRIT || संस्कृतम् ||

Maximum Marks: 80

Time: 3.00 Hours

No. of Questions: 44

ಸೂಚನೆಗಳು :

1. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ **A, B, C** ಮತ್ತು **D** ಗಳೆಂಬ ವಿಭಾಗಗಳಿವೆ.
2. ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ.
3. ಆಯಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಆಯಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.
4. 'A' ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.

Instructions:

- 1. This question paper consists of four parts as A, B, C and D.**
- 2. All parts are compulsory.**
- 3. Every part should be answered as instructed separately.**
- 4. For part –'A' questions , only the first written answers will be considered for evaluation.**

Part-A.

I. ಅಧೋ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಾನಾಂ ಪ್ರಶ್ನಾನಾಮ್ ಸಮೀचीनं विकल्पं चित्वा, उत्तरं लिखत ।

10 x 01 =10

1) विश्वस्य मातरः काः ?

अ) समुद्राः । आ) नद्यः । इ) पर्वताः । ई) सरोवराः ।

2) वृद्धपक्षिराजस्य नाम किम् ?

अ) दीर्घापाङ्गः । आ) चिरञ्जीवी । इ) कपिञ्जलः । ई) तीक्ष्णदंष्ट्रः ।

3) परिव्राजकस्य अवस्थां दृष्ट्वा कः जहास ?

अ) वणिक् । आ) राजपुत्रः । इ) सकलः जनः । ई) गुरुः ।

4) गौतमी का ?

अ) पोष्यपुत्री । आ) वृद्धा तापसी । इ) दासी । ई) प्रतीहारी ।

5) राणाप्रतापस्य पिता कः ?

अ) राणासाङ्गः । आ) अमरसिंहः । इ) द्वितीय उदयसिंहः । ई) राणाहमीरः ।

6) महाश्वेतायाः पिता गन्धर्वाधिपतिः कः ?

अ) चन्द्रापीडः । आ) तारापीडः । इ) हंसः । ई) पर्वतराजः ।

7) सुन्दरः कियत् पर्यन्तं पठितवान् ?

अ) सप्तमकक्ष्या । आ) अष्टमकक्ष्या । इ) नवमकक्ष्या । ई) दशमकक्ष्या ।

8) “धन्योऽस्मि गमनात् पूर्वमीदृशी सम्पदागता” इत्यत्र सूचिता सम्पत् एषा वर्तते ।

अ) गुरुशुश्रूषा । आ) विद्याधनम् । इ) धनराशिः । ई) ज्ञानधनम् ।

9) “धेनुसहस्रेषु वत्सः मातरं गच्छति” इति वाक्यानुसारेण कृतं कर्म इमम् अनुगच्छति ।

अ) कृतं कर्म छात्रमनुगच्छति । आ) कृतं कर्म कर्तारमनुगच्छति ।

इ) कृतं कर्म अध्यापकमनुगच्छति । ई) कृतं कर्म सुभाषितकारमनुगच्छति ।

10) कृष्णशास्त्रिणाम् अध्यापकेषु एकस्य नाम लिखत ।

अ) बि. एम्. श्री । आ) डि. वि. जि । इ) बेन्द्रे । ई) शिवरामकारन्तः ।

II. मञ्जूषातः सूक्तं पदं चित्वा रिक्तं स्थानं पूरयत ।

05x 01 =05

11) i) उत्तरं यत् समुद्रस्य _____ दक्षिणं च यत् ।

ii) यस्य मरणकालः समायातः तस्येन्द्रियाणि _____ प्राप्नुवन्ति ।

iii) सुचरितनन्दिनः तपस्विनः देवं _____ आगताः ।

iv) वैरिणां _____ समुद्रोपमम् आसीत् ।

v) ममापराधः _____ क्षन्तव्यः ।

सभाजयितुम्, हिमवत्, सैन्यम्, कृपया, ग्लानिं, आत्मजा

12.

क

ख

अ) राक्षसः

i) गङ्गा ।

आ) जाह्नवी

ii) पापम् ।

इ) प्रजापतिः

iii) बकासुरः ।

ई) जावन्ताबाई

iv) सरस्वत्याः ।

उ) किल्बिषम्

v) प्रतापस्य माता ।

vi) ब्रह्मा ।

Part - B.

IV. द्वित्रैःवाक्यैःसंस्कृतभाषया,कन्नडभाषया,आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत।(चतुर्णामेव) 04 x 02 =08

13) पञ्चद्वीपानां नामानि लिखत ।

14) नगरवासिभिः जनैः राक्षसः किम् उक्तः ?

15) कीदृशं कुसुमगन्धम् अजिघ्रम् इति महाश्वेता वदति ?

16) सुन्दरः किमर्थं स्वग्रामं त्यक्तवान् ?

17) द्विगुणीकृतक्रोधः गुरुः कर्णं प्रति किं कथयति ?

18) कोषः किमर्थं संरक्ष्यः ?

19) बाल्ये शास्त्रिणां संस्कृताध्ययनम् ।

V. पाठनाम उल्लिख्य कःकं प्रति अवदत् इति संस्कृतभाषया लिखत। (चतुर्णामेव) 04 x 02 =08

20) यो दुःखी सः सुहृदि दुःखं निवेद्य सुखी भवति ।

21) अथ लोकानुग्रहाय कुशली काश्यपः ।

22) अज्ञातहृदयेष्वेवं वैरीभवति सौहृदम् ।

23) नैतद्धनं स्वीकर्तुम् अहम् इच्छामि ।

24) 'पुण्डरीक इति नाम चक्रे' ।

25) अहो! भग्नप्रतिज्ञोऽस्मि ।

26) परीक्षार्थम् इतोऽपि समयावकाशः विद्यते ।

Part - C.

VI. पाठनाम उल्लिख्य श्लोकानाम् अनुवादं कन्नडभाषया/आङ्ग्लभाषया वा लिखत। (द्वयोरेव) 02 x 03 =06

27) विश्वस्य मातरस्सर्वाः सर्वाश्चैव महाफलाः ।

तथा नद्यः स्वप्रकाशाः शतशोऽथ सहस्रशः ॥

28) मञ्जूषां तां च गङ्गायां तथैवोर्ध्वस्थदीपिकाम् ।

कृत्वा तत्याज निक्षिप्य घोरं वानरमन्तरे ॥

29) कास्विदवगुण्ठनवती नातिपरिस्फुटशरीरलावण्या ।

मध्ये तपोधनानां किसलयमिव पाण्डुपत्राणाम् ॥

30) कामक्रोधौ तथा लोभं स्वादं शृङ्गारकौतुके ।

अतिनिद्रातिसेवे च विद्यार्थी ह्यष्ट वर्जयेत् ॥

VII. दशवाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत। (चतुर्णामेव) 04 x 05 =20

31) पुराणेषु भारतं कथं वर्णितम् इति संगृह्य लिखत ।

32) विक्रमादित्यस्य प्रभावेण राक्षसः कथं परिवर्तितः ?

33) प्रव्राजकस्य दुर्नयं तस्य विफलतां च लिखत ।

34) “शून्या मेऽङ्गुलिः” पाठानुसारेण दुष्यन्तस्य पात्रचित्रणं स्ववाक्यैः कुरुत ।

35) देशरक्षणार्थं महाराणाप्रतापेन अनुभूतां कष्टपरम्परां वर्णयत ।

36) “अनुरागोदयः” इति पाठानुसारेण पुण्डरीकस्य जन्मवृत्तान्तं लिखत ।

37) शान्तिदर्शनात् तरुणस्य चिन्तासरणिः कीदृशी आसीदिति विवृणुत ।

Part - D

VIII. यथानिर्देशं लिखत। (त्रयाणामेव)

03 x 03 =09

38) सन्धिं विभजत/सन्धिं योजयत। (त्रयाणामेव)

अ) भीषणाकृतिः ।

आ) एकैकम् ।

इ) गण्योऽस्मि ।

ई) कियत् + धनम् ।

उ) अधः + तूष्णीम् ।

39. विग्रहवाक्यं लिखत/समस्तपदं लिखत। (त्रयाणामेव)

- अ) जाह्नवीतटे ।
- आ) उत्कटेच्छा ।
- इ) कामक्रौघौ ।
- ई) अभिज्ञायते अनेन इति ।
- उ) कमनीयं रूपं यस्याः सा ।

40) पदपरिचयं कुरुत। (त्रयाणामेव)

- अ) विदित्वा ।
- आ) परिहृत्य ।
- इ) हृष्टः ।
- ई) प्रतिसंहर्तुम् ।
- उ) अध्येतव्यः ।

41) प्रयोगं परिवर्तयत।

- अ) राणाप्रतापः प्रतिज्ञां स्वीकृतवान् ।

अथवा

- आ) मया धर्मविरुद्धं न आचरितम् ।

42) अलङ्कारं सलक्षणं निर्दिशत।

- अ) चिच्छेद पापस्य कपिः निग्रहज्ञः इव क्रुधा ।

अथवा

- आ) विलासमिव सरस्वत्याः मुनिकुमारकमपश्यम् ।

IX. ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಯಾ ಅನುವದತ।

5x1=5.

43) ವಾರಾಣಸಿಯು ಗಂಗಾನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ತನ್ನ ದೇವಾಲಯ, ರೇಷ್ಮೆ ವಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಘಟ್ಟಗಳಿಗಾಗಿ (ಘಾಟ್) ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದು ಭಾರತದ ಪ್ರಾಚೀನ ನಗರಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಇದು ಭಾರತದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಯಾತ್ರಾಸ್ಥಳ. ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಜನರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವರು. ಅವರು ಗಂಗಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ, ವಿಶ್ವನಾಥನ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದು, ತಮ್ಮ ಜನ್ಮ ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು.

Banares is on the banks of the river Ganga. It is famous for its temple, silk and ghats. It is one of the most ancient cities. It is a famous pilgrim centre in India. People from all parts of the country visit this place. They take a bath in the river Ganga, having visited the Vishwanatha temple. They feel that their life is fulfilled.

X.44) इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

4x1=4

आसीत् कश्चित् बालकः । सः एकम् आरामं गत्वा तत्र एकस्मिन् आम्रवृक्षे मनोहरं फलं दृष्ट्वा तत् अपचेतुम् ऐच्छत् । परन्तु तं वृक्षं परितः बहवः कण्टकिनः गुल्माः आसन् । तेभ्यः भीत्वा, फलम् अनपचित्य, गृहं गतः । तदा अन्यः बालकः तत् फलं दृष्ट्वा, परिगतेभ्यः कण्टकिभ्यः गुल्मेभ्यः अभीत्वा, वृक्षम् आरुह्य, फलमपचित्य, भक्षयामास । अतः “धैर्यवतो भाग्यम् उपैति” ।

प्रश्नाः

- i. बालकः आरामं गत्वा किं कर्तुम् ऐच्छत् ?
- ii. वृक्षं परितः के आसन् ?
- iii. अन्यः बालकः वृक्षमारुह्य किं चकार ?
- iv. अस्याः कथायाः नीतिः का ?
